

CILJEVI PROJEKTA WISEDRAVA LIFE

Glavni cilj projekta WiseDrava Life (LIFE17NAT/HU/000577 "Mudro upravljanje vodama za očuvanje riječnih i poplavnih staništa duž rijeke Drave") bio je poboljšati stanje, vodnu bilancu i bioraznolikost staništa poplavnih nizina s obje strane Drave.

Našim projektom, koji je trajao gotovo šest godina, utvrđeni su uzroci produbljivanja korita rijeke Drave, kao i mogući načini popravljivanja stanja, i uspješno realizirana praktična primjena demontiranjem regulacijskih građevina na rijeci i ponovnim spajanjem odvojenog rukavca.

Provedene su mjere obnove staništa i poboljšanja stanja u šumi Lankoci, gdje se i danas nalaze izuzetno vrijedne poplavne šume i vlažne livade. Šest građevina za retenciju vode ublažava daljnje isušivanje područja.

Nakon sanacijskih radova na rukavcu Heresznyei, dužine oko 1 km, očekuje se da će ovo područje biti pod vodom većim dijelom godine, zbog čega će doći do porasta razine podzemnih voda u šumarcima, što će doprinijeti poboljšanju stanja šumskih ekosustava.

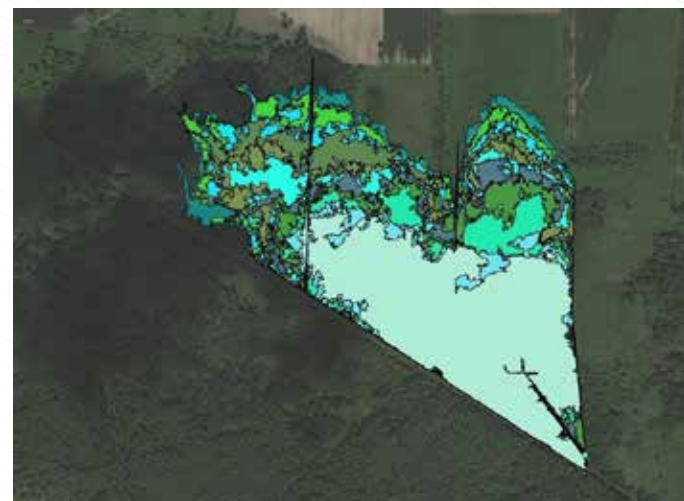
Nakon iskorjenjivanja bijelog bagrema, koji se smatra invazivnom vrstom, ova područja pošumljena su autohtonim vrstama drveća. Također smo u šumi Lankóci postavili umjetna gnijezda crnih roda i skloništa za šišmiše.

ZNANSTVENA UTEMELJENOST

U okviru projekta surađivali su stručnjaci iz sektora vodnog gospodarstva, šumarstva i zaštite prirode, a u pripremu pojedinih zahvata bile su uključene i institucije i stručnjaci iz područja tehnike i informatike, ekonomije, prava i društvenih znanosti. Kao rezultat suradnje izrađene su studije koje su omogućile razumijevanje uzroka promjena koje djeluju na poplavno područje i planiranje intervencija sa ciljem da se postignu rezultati povoljni za sve sudjelujuće čimbenike.

Dokazano je da je produbljivanje korita Drave na nekim mjestima premašilo 2 metra u 100 godina, u čemu su značajnu ulogu imale regulacija rijeke te akumulacijske hidroelektrane postavljene u gornjim dijelovima vodotoka.

Detaljni površinski i hidrološki modeli te geodetska mjerenja omogućili su izvođenje zahvata radi protoka ili retencije na što boljim mjestima i u najučinkovitijem obliku. Uz pomoć nove, inovativne tehnologije, LIDAR (lasersko daljinsko očitavanje), uspjeli smo precizno odrediti najbolje točke za retenciju vode u šumi Lankóci.

UKLJUČIVANJE ZAINTERESIRANIH STRANA

Učinci zahvata na riječnom koritu i poplavnom području nisu ograničeni na jednu točku već se prostiru na većem području, djeluju na svakodnevni život ljudi u okolnim naseljima: gospodarenje šumama i livadama, obrađivanje polja, različite načine korištenja i aktivnosti u slobodno vrijeme.

Zbog toga je važno da se takve intervencije provode uz potporu zainteresiranih sudionika: oni razumiju i prihvaćaju njihovu nužnost te su sposobni raditi zajedno na dugoročnom održavanju rezultata. Uz dogovore među sudionicima iz različitih sektora, na tribinama smo informirali mještane o planiranim zahvatima i očekivanim učincima, a u slučajevima kada je to bilo neophodno, kupnjom zemljišta i kompromisnim građevinskim rješenjima umanjili smo šansu pojavljivanja potencijalnih konfliktnih situacija.

ZADRŽAVANJE VODE U ŠUMI LANKÓCI

Dugogodišnja istraživanja, praćenja i iskustva ljudi koji ovdje žive i rade jednoglasno su potvrdili da se šuma Lankoci i okolne livade neprestano isušuju. Na označenom prostoru postavili smo ukupno 6 građevina - podnih pragova s uklonjivim ulošcima - za retenciju vode na operativnim točkama planiranim tijekom detaljnih istraživanja. Nakon intervencije, značajno se povećala količina vode što pomaže opstanak prirodnih zajednica. Kako bismo tome dodatno pomogli u okolnim šumama smo postavili kutije za gniježđenje šišmiša, a crnim rodama umjetna gnijezda.

Program je uključivao i iskorjenjivanje populacije bagrema koji je invazivna vrsta i na istom području sadnju hrasta lužnjaka i ostalih pratećih autohtonih vrsta drveća. Osim toga, na području su izgrađeni vodomjeri, a za posjetitelje su postavljene informativne ploče.

PRENOŠENJE ZNANJA MALIMA I VELIKIMA

U sklopu programa izrađena je i web stranica koja uz opis projekta zainteresiranima daje stalno ažurirane vijesti, medijske sadržaje, fotografije, video zapise, infografike i edukacijske sadržaje (<https://wisedrava.wwf.hu/>). Osim toga, sadržaje vezane uz projekt objavljujemo na raznim društvenim mrežama u svrhu širenja znanja. Svrha komunikacije sa stanovništvom je prenošenje znanja stečenih tijekom projekta, stvaranje povjerenja, poticanje zajedničkog razmišljanja i međusobnog informiranja. Sa stajališta uspjeha projekta posebno je važno spriječiti potencijalne konflikte i poticati suradnju. Tijekom projekta, između ostalog, razvili smo video igru o izgradnji krajolika poplavnih nizina kao slikovit prikaz, koji približava živi svijet poplavnih nizina ljudima svih dobnih skupina.

Organizirali smo ljetne programe za najmlađe, a za većinu djece koja žive u okolici ti su programi bili ujedno i prvi posjet šumi Lankoc. Naši stručnjaci su pomagali djeci i njihovim učiteljima u otkrivanju raznolikog biljnog i životinjskog svijeta u različitim staništima, kao npr. kukci, leptiri, ptice. U našim kampovima naglasak je stavljen na upoznavanje s osnovnim postavkama održivosti, te najvažnijim pitanjima očuvanja prirode kroz predstavljanje Drave i njezine okolice. Stariji učenici mogli su kroz kazališne predstave upoznati prošlost i priče lokalnih stanovnika, njihove sukobe i posljedice njihovih odluka. O zahvatima projekta, njihovoj pripremi, parametrima provedbe i posljedicama njihovih učinaka detaljno su se upoznali tijekom teren-skih vježbi i predavanja studenti tehnike i

USPOSTAVLJANJE SLOBODNOG PROTOKA DRAVE

Produblјivanje korita rijeke izravna je posljedica regulacije rijeke Drave, a njezini su učinci sve očitiji: tek u slučaju većih vodnih valova voda dopire do rukavca, i postupno ih zasipa taloženjem sedimenata. Zbog toga se rukavci vrlo brzo pretvaraju u mrtvice u kojima nema protoka vode čak ni tijekom visokih vodnih valova.

**DULJINA OBNOVLJENOG RUKAVCA KOD HERESZNYE
NA MAĐARSKOJ STRANI JE 1 KM, A ŠIRINA 15-70 METARA.
DRUGI DIO RUKAVCA OD 830 M NALAZI SE U HRVATSKOJ.**

Iskopani sedimenti iz korita vraćeni su na obalu rukavca i u glavno korito Drave, čime je ublažen nedostatak sedimenata. Pored naselja Felsőszentmárton i Vejti demontirane su tri regulacijske građevine (pera i nasipi) na rijeci Dravi, čime je povećana količina vode koja dolazi do ovih rukavaca i omogućen prirodni, slobodni protok vode u rijeci.

PRAĆENJE UČINAKA INTERVENCIJA

Uspjeh provedenih zahvata u poboljšanju stanja i obnovi staništa uvelike je određen njihovom temeljitom stručnom pripremom. No, također je od ključne važnosti praćenje (monitoring) efekata koji se pojavljuju nakon zahvata, jer tako možemo izvući pouke i na temelju njih poboljšati i planirati buduće intervencije.

Praćenje se fokusira na utjecaje na prirodu:

- promatranje procesa morfoloških i biotskih promjena na mjestima zahvata
- gospodarenje vodnim građevinama i njihovo održavanje
- održavanje novih šumskih nasada
- praćenje korištenja gnijezda roda i skloništa šišmiša
- široka distribucija informativnih materijala.

U budućnosti namjeravamo pridonijeti razvoju ekoturizma i edukacije brojnim sredstvima.

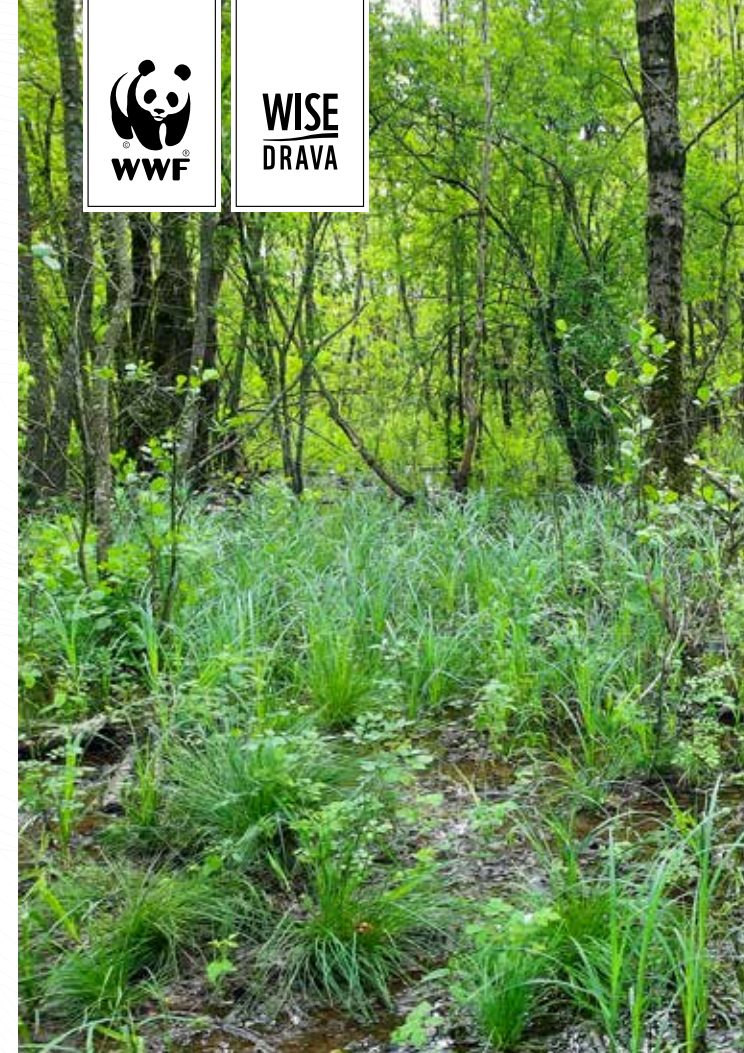
Naš cilj je također pomoći obnovu izložbenog centra Drávaszentés materijalima i iskustvom koje imamo na raspolaganju.

Zaštitu kupljenog zemljišta želimo održati dugoročno.

Budući da mnogi od procesa koje smo otkrili imaju izravan utjecaj na trenutne poteškoće u poljoprivredi i vodoprivredi, željeli bismo sve opsežnije primjenjivati našu strategiju i rješenja dobre prakse, podržavajući spomenute sektore na domaćoj i međunarodnoj razini.

WISE
DRAVA

WISEDRAVA LIFE PROJEKTA

Trajanje projekta: 01.06.2018.-31.03.2024.

Ukupni budžet projekta: 1.785.392 €

Ukupni prihvatljivi troškovi projekta: 1.778.392 €

Financijski doprinos EU: 1.057.071 € (59,49 %)

